Weekendavisen

UDLAND 12. NOVEMBER

Scenarier. Hvis Putin vinder i Ukraine, hvad sker der så? To meget forskellige opfattelser kæmper mod hinanden.

Lokal eller global krig

ANNA LIBAK

Lyt Kø

I Vesten pågår der en kamp om, hvordan man egentlig skal forstå Ukrainekrigen. Groft sagt er der to udlægninger, og deres implikationer for Europa er helt forskellige.

På den ene side er der dem, der mener, at krigen er en krig mellem Ukraine og Rusland; altså en lokal konflikt. Putin har valgt at angribe netop Ukraine, fordi det russiske rige har sit udspring her: Kievriget var den første betydende østslaviske statsdannelse, og under fyrst Vladimir den Store blev riget kristnet i 988, da Vladimir lod sig døbe på Krim, hvilket gør ham til en slags Ruslands svar på Harald Blåtand.

Just derfor ynder Putin at minde om, at Kyiv er alle russiske byers moder, og just derfor kan Putin ikke tillade, at Ukraine glider Rusland af hænde. For hvis ukrainerne – der i klassisk russisk litteratur (Gogol, Pusjkin, Lermontov) simpelthen kaldes *lillerussere* – kan trives med en vestlig samfundsmodel, hvor herskere kan afsættes ved valg, så kan russerne selvfølgelig også. Og så er det slut med evighedsautokrater som Putin.

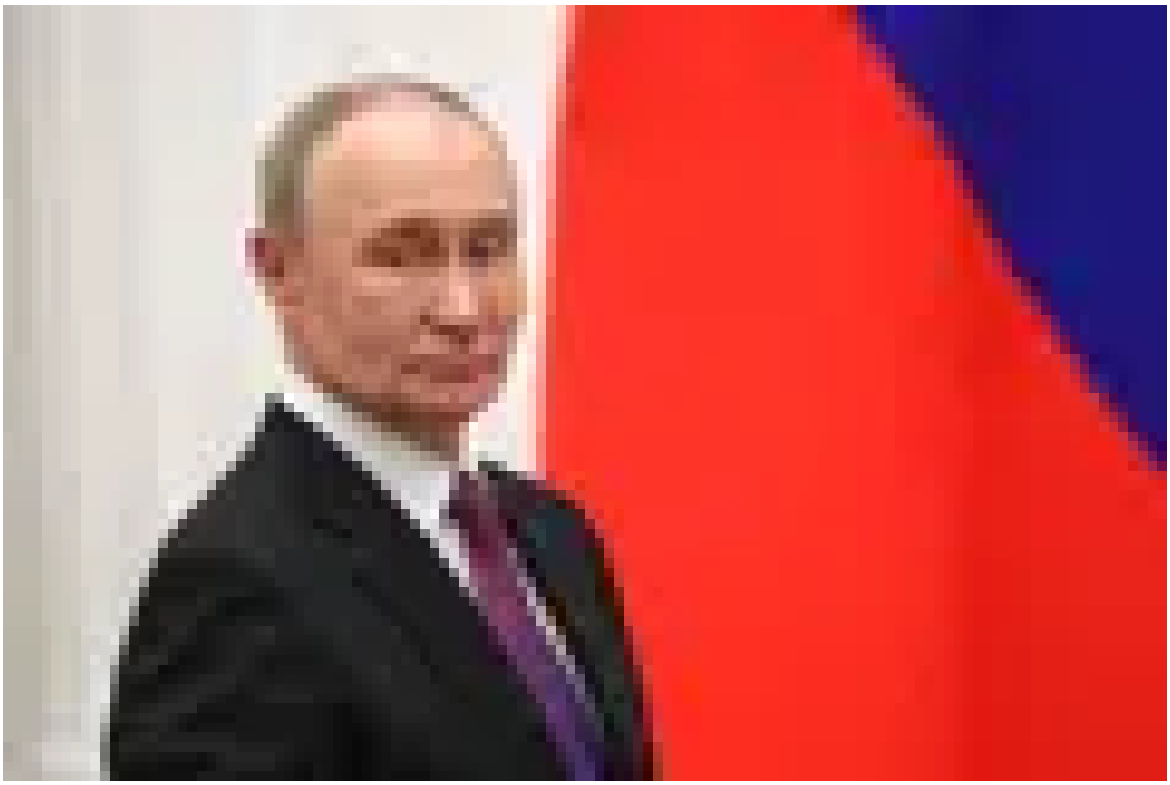

Ruslands Vladimir Putin til markeringen af Den Nationale Enhedsdag, en helligdag 4. november. Maxim Shipenkov/EPA/Ritzau Scanpix

Kort sagt: Nej, Putin kunne ikke *lige så godt* have angrebet Baltikum. Og hvis han får lov til at underlægge sig Ukraine, har han ikke ambitioner om at angribe andre lande. Med hans egne ord fra det årlige økonomiske topmøde i Sankt Petersborg i juni 2025:

»Hele denne myte om, at Rusland forbereder et angreb på Europa og på NATOs medlemslande, det er jo den mest utrolige løgn, som de forsøger at pådutte de vesteuropæiske befolkninger. Men vi forstår jo, at det er komplet nonsens.«

På den anden side er der så dem, der lige så stærkt mener, at det aldeles ikke er en lokal krig mellem Rusland og Ukraine, men en krig mellem Vesten og KRINK-alliancen – Kina, Rusland, Iran og Nordkorea.

De hæfter sig ved, at de fire lande højt og klart siger, at de arbejder på at bringe det »vestlige hegemoni« til fald, samtidig med at de aktivt og vedholdende understøtter krigen i Ukraine militært, økonomisk og for Nordkoreas vedkommende også med soldater. Den kinesiske udenrigsminister, Wang Yi, har angiveligt ligeud meddelt EUs udenrigschef, Kaja Kallas, at Kina ikke vil tillade, at Rusland lider nederlag i Ukraine. Tilfælles har de fire lande nemlig, at

de ønsker en revision af landegrænserne, og at de – med en vis ret – anser Vesten for at være den største forhindring for at realisere deres forehavende.

Iran vil dominere Mellemøsten og have Israel udslettet, mens Nordkorea vil have ændret søgrænserne i Det Gule Hav og i det hele taget dominere Sydkorea, som Kim Jong-un sidste år udnævnte til sit lands hovedfjende. Rusland vil genrejse sig som verdensmagt med kontrol over såvel de tidligere sovjetrepublikker som de tidligere warszawapagtlande i Østeuropa. Og Kina vil beherske Det Sydkinesiske Hav, Taiwanstrædet – og Taiwan selv selvfølgelig. For taiwanere ligner kinesere lige så meget, som ukrainere ligner russere, og det taiwanske demokrati er en daglig påmindelse om, at også kinesere fint ville kunne finde ud af at vælge deres ledere.

Med andre ord: Ukrainekrigen er kun et præludium til en potentielt set meget større konflikt, og hvis Putin vinder i Ukraine, får KRINK-alliancen frigjort kræfter til et nyt fremstød andetsteds. Med Putins egne ord på den sikkerhedspolitiske Valdaj-konference i 2023:

»Det [Ukrainekrigen] er ikke en territorial konflikt, og ikke engang et spørgsmål om at få etableret en regional geopolitisk balance. Spørgsmålet er meget bredere og mere fundamentalt: Det vedrører de principper, som den nye verdensorden vil være baseret på.«

SÅ HVAD MENER USA og EU om krigen?

Donald Trump har konsekvent talt om Ukrainekrigen som en lokal konflikt mellem Rusland og Ukraine; som en nabostrid, der under hans magnifikke lederskab kan udredes ved forhandlingsbordet. At USA på det seneste har taget stokken i brug og nu forsøger at tvinge Putin til fred ved at gøre det umuligt for ham at sælge sin olie, ændrer ikke ved, at Trump offentligt fastholder, at krigen handler om Ukraine.

I praksis viser USAs adfærd imidlertid, at Trump er klar over, at det er en krig mod »det vestlige hegemoni« alias USA. For ellers var der intet, der forhindrede ham i slet og ret at overlade Ukraine til sin skæbne: Det ville hans MAGA-bevægelse værdsætte, og desuden er han irriteret over, at USA skal blandes ind i en krig på europæiske breddegrader. Men fordi det er en krig mod USA og

Europa, kan han ikke tillade, at KRINK-alliancen vinder, og forsøger i stedet at tvinge europæerne til at skuldre byrden, mens USA selv forsøger at blive i stand til at kæmpe en krig mod Kina. Offentligt lader han, som om Ukrainekrigens fortsættelse skyldes dårlig kemi mellem Putin og Zelenskyj, og undlader bevidst at omtale KRINK-alliancen: Vel vidende at det blot ville afstive samme alliance og give den yderligere blod på tanden på et tidspunkt i historien, hvor Vesten ikke er parat til en verdenskrig mod Rusland og Kina.

DE EUROPÆISKE STATSLEDERE – som de er flest – efterlader til gengæld ingen i tvivl om, at Ukrainekrigen efter deres mening er Europas krig, og at ukrainerne er Europas bolværk mod Putin. I praksis er det dog mest de nordiske lande, Polen og Storbritannien, der drager konsekvensen og for alvor bistår ukrainerne. De øvrige regner ikke med at blive invaderet og har de senere måneder givet markant mindre i støtte til Ukraine, uden at deres retorik dog er fulgt med ned.

OG UKRAINERNE, hvad med dem? Ja, de kæmper for at overbevise alle om, at Ruslands krig er en krig mod Vesten, for de ved, at den opfattelse er forudsætningen for fortsat vestlig støtte. Men for dem og deres land kommer det egentlig ud på et, om Putin agter at fortsætte bagefter eller ej: Vinder han, er de under alle omstændigheder fortabt.